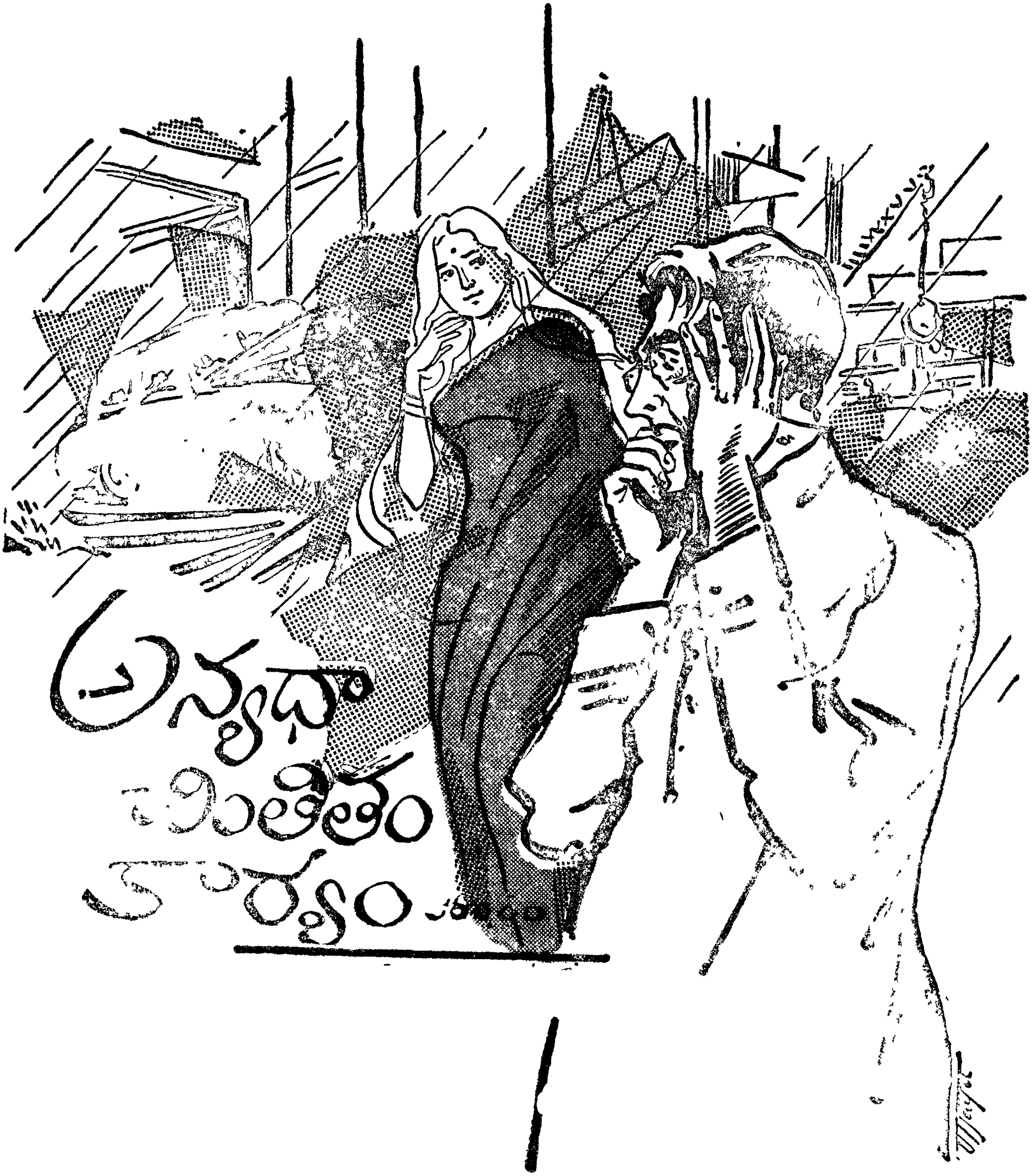

"జోర్‌సెయ్!"

చక్రం తిప్పుతూ ఎల్లయ్య హుషా రందిస్తున్నాడు.

"హై లెసా."

కూలీలందరూ ఝూమ్మని అందుకొంటున్నారు.

"బార్‌సెయ్!"

"హై లెసా."

"ఎత్తరా!"

"హై లెసా!"

ఇనుప గొలుసులు ఖణ్‌ఖిణ్‌మంటూ పైకి లేస్తున్నాయి.

ఉన్నట్టుండి "ఓ (హో హో హో)" అన్న పెద్ద గోలా, ఆ గోలను చీల్చుకొంటూ ఇనుపదూలాన్ని పైకి లాగుతున్న క్రేన్ పెడుతున్న రొదా విని, కళ్ళు చికిలించి చూశాడు ముకుందం. నుదుటిమీది చెమటను తుడుచుకొన్నాడు. కళ్ళజోడు తీసి, అద్దాలమీది దుమ్మును 'ఉఫ్' మని ఊది, తుడిచి, ఆదరాబాదరాగా ముఖానికి తగిలించుకొని, పైకి లేస్తున్న ఇనుపదూలాన్ని చూశాడు. దూలానికి ఆ చివరా, ఈ చివరా ఉన్న పొడవైన మోకుల్ని పట్టుకొని, దూలాన్ని సిమెంటు

స్తంభాలమీదికి సర్రైన పొజిషన్‌లోకి మలుపుతున్నారు కూలీలు.

ముకుందం సైగ చేశాడు. క్రేన్ చక్రాలు రొద పెడుతూ తిరుగుతున్నాయి. భూతహస్తంలాంటి ఇనుప దూలం మెల్లమెల్లగా పైకి లేస్తున్నది. మరో రెండు నిమిషాలు రెండే రెండు నిమిషాలు చాలు— అప్పటికి ఆ దూలంకాస్తా రెండు సిమెంటు స్తంభాలమీదికి చల్లగా వాలిపోతుంది. ఆ పనికాస్తా అయిపోతే, ఓ ముఖ్యమైన ఘట్టం ముగిసినట్లవుతుంది!

పైకి లేచి, పొజిషన్ వెదుక్కుంటూ, కిందికి దిగుతున్న ఇనుపదూలంకేసి ఆత్రంగా చూస్తున్నాడు ముకుందం. అతని చేతులు వణుకుతున్నాయి. పాదాలు స్థిరంగా ఉండలేక తచ్చట ముచ్చట లాడుతున్నాయి. అంతలోనే "ధఢక్" మన్న మెరుపూ, ఆ వెంటనే "ఖణేల్" మన్న చప్పుడుతోబాటుగా క్రేన్ తాగినవాడిలాగా ఊగిసలాడిపోయింది. పెద్ద చప్పుడుతో ఇనుపదూలం సిమెంటు స్తంభాలమీదినుంచి జారి పడిపోయింది.

ముకుందం కళ్లు బయర్లు కమ్మాయి.

"ఓ (హో హో హో)" అన్న గగ్గోలుమాత్రం అతనికి లీలగా వినిపించింది. తను కుప్పకూలిపోయిన సంగతికూడా అతనికి తెలీదు.

"దెబ్బరేమన్న తగిల్నయ్యంటరా, బాబూ!"

తనమీదికి వంగి అడుగుతున్నాడు ఎల్లయ్య.

ముకుందం అటూ ఇటూ మసిలాడు. కళ్ళు తెరుద్దామంటే రెప్పలు బరువెక్కిపోయి, తెరిపిళ్ళ పడడంలేదు. ఓపికనంతా కూడదీసుకొని మడత మంచంమీద కూచున్నాడు. ఎల్లయ్య తెచ్చిన చన్నీళ్ళు ముఖంమీద చల్లుకొన్నాడు. బలవంతాన కళ్ళు తెరిచాడు. కూలీలందరూ అల్లంత దూరంలో గుంపుగా నిలబడి తనకేసే చూస్తున్నారు.

తనేదో తప్పు చేసినట్లుగా గిలగిలలాడిపోయాడు ముకుందం. ఏటవాలుగా పడిపోయిన దూలం వేపూ, దూరంగా గుంపు కట్టిన కూలీలవేపూ చూసి విట్టూర్చాడు ముకుందం.

"ఎవ్వరికీ దెబ్బలు తగల్లేదు గదా!" అన్నాడు ముకుందం.

"లే" దన్నాడు ఎల్లయ్య.

"ఈ పూటకు పని ఆపుచెయ్యండి. రేపు చూసుకొందాం!"

ఎల్లయ్య వెళ్లిపోయాడు.

ముకుందం తల వంచుకొని ఓ క్షణకాలం ఆలోచించాడు. నెమ్మదిగా లేచాడు. కాళ్ళు చేతులు విదిలించుకొన్నాడు. టోపీమీది దుమ్మును చేత్తో దులుపుకొని నెత్తికి తగిలించుకొన్నాడు. వంతెనవైపుగా బయల్దేరాడు.

అప్పటి కింకా ఓ బారెడు పొద్దున్నది. తుమ్మల చాటున దాక్కొన్న సూర్యుడు ఆకాశాన్నంతా ఎర్ర బుక్కాతో నింపేశాడు. దూరంగా ఉన్న కొండల నీడలు తోసుకొంటూ మైదానంమీదికి జరజరా పాకుతున్నాయి. గడ్డిదిబ్బల్లోనించి గిజిగాళ్ల పాటలు గగ్గోలుగా వినిపిస్తున్నాయి. ఆ గోలమీదనించి తేలిపోతూ,

ఒక్కొక్క బృహత్కార్యం పూర్తి కావడానికి శ్రమదానమేకాదు, బలిదానమూ అవసరం. దయ్యాలను, వాటి ఆవాసాలను ప్రగతిశీలురు నమ్మకపోయినా, జరిగేది జరుగుతూనే వుంటుంది. చివరకు జరిగిపోయిన బలికి కారణం మనిషి అశ్రద్ధఅనో, అవివేకమనో సరిపెట్టుకుంటారు. అప్పుడు అన్యథా చింతించి ప్రయోజనం?

నీటికోసం...

చిత్రం—జి. వి. కృష్ణారావు (సికిందరాబాదు)

అప్పుడప్పుడు బొణుగు చప్పుడు వినిపిస్తూంది.

మట్టికుప్పల్నీ, నరుకుడురాళ్లనూ తప్పుకొంటూ ముకుందం పడిపోయిన ఇనుపదూలం దగ్గిరికి వచ్చాడు. సిమెంటు స్తంభంకూడా ఒక మూల విరిగిపోయింది. ఇనుపదూలం ఒక చివర భూమిలోకి దిగబడిపోయింది. రెండో చివర మొదటి స్తంభాన్నానుకొని నిలబడి ఉన్నది. దాన్ని తాకి చూశాడు ముకుందం. అటూ ఇటూ కదిపాడు. చూపుడువేలితో మోగించాడు. "ఖణ్ ఖణ్" మని జవా బిచ్చిం దది. ఆ జవాబులో, 'నీకు నేను లొంగను సుమా!' అన్న ధ్వనిని పసిగట్టాడు ముకుందం.

"ఇప్పటికి రెండుసార్లు నాకు నువ్వెదురు తిరిగావ్!" అని మెల్లగా గొణిగాడు ముకుందం, ఇనుప దూలాన్ని చేతితో నిమురుతూ. "కనీసం రేపన్నా నేను చెప్పినట్లు విను. . ." అన్నాడు.

గోతుల్ని దూకలేక చుట్టు తిరిగి వచ్చి, గట్టెక్కి, కంకరరాళ్ల కుప్పమీద కూచున్నాడు ముకుందం. సూర్యుడు పూరి గా తుమ లో మునిగిపోయాడు. కొండలవెనక ఎర్రని కాంతితో వెలిగే ఆకాశం, ముందువేపున క్రమక్రమంగా చిక్కబడుతున్న చీకటి ...

ముకుందం వరసగా ఉన్న సిమెంటు స్తంభాలను సగర్వంగా చూశాడు. తను పడిన శ్రమకు ఇవీ ఫలితాలు. ఈ చోటును ఎన్నుకోవడంలోనే తను చాలా తెలివిగా ప్రవర్తించానన్నాడు చీఫ్ ఇంజనీర్. ఈ వంతెన పనంతా తన చేతుల మీదుగానే పూర్తికావాలన్నాడు. ఆయనగా రన్నారని కాదుగానీ, తనుకూడా అక్షరాలా అంతే అనుకొన్నాడు. ఆ మాటకి వస్తే అసలింతకాలమూ ఈ ప్రాజెక్టు ఆగిపోవడమే అన్యాయం. దీనిమూలంగా ఎంత శ్రమ, ఎంత కాలం కలిసి వస్తుందో, ఇది పూర్తిఅయ్యాకగానీ తెలియదు. సంవత్సరంలో ఏ కొద్దికాలమోతప్ప, ఇక్కడ దాటడం సాధ్యం కాదు. అటూ ఇటూ మట్టిరోడ్లున్న మాట నిజమే! కానీ ఏం లాభం? ఇది పూర్తయినప్పుడు, అరవై మైళ్ళ దూరం చుట్టు తిరిగే బెడద తప్పుతుంది. పదిపదిహేను గ్రామాలవాళ్లకు టౌన్‌తో దగ్గిర సంబంధాలేర్పడుతాయి. సగం ఈ అభిప్రాయంతోనే త నిందుకు ఒప్పుకొన్నాడు.

ఒప్పుకొన్నందుకు తన మాటకూడా దక్కింది. పన్నెండడుగులు తవ్వేసరికి చట్టు కనిపించింది. కంట్రాక్టరు "ఇక చాలు బాబో" అని గోల పెడుతున్నా తను వినిపించుకోలేదు. షెడ్యూల్‌లో ఉన్న ప్రకారం పునాదులు తియ్యవలిసిందేనన్నాడు. అతగా డెన్నో ప్రలోభాలు తనకు చూపించాడు. తను లొంగలేదు. లొంగదలుచుకోలేదుకూడా. ప్రజ లిచ్చిన పన్నులమీద తను జీవిస్తున్నాడు. కక్కుర్తిపడి ఆ ప్రజల డబ్బును దుర్వ్యయం చేసే హక్కు తనకు లేదు.

అదృష్టవశాత్తూ అన్నీ బాగా కుదిరాయి. స్తంభాల మీదికి దూలాలు ఎత్తడందగ్గిరే తకరారు వచ్చి పడింది. తను రెండు సార్లు ప్రయత్నించినా, స్తంభాల మీద ఇనుపదూలం నిలవడంలేదు. లెక్కల్లో పొరబాటు లేదు. స్తంభాలను కట్టడంలో ఎలాంటి లోపమూ లేదు. అన్నీ ఆచి, తూచి, ఆల్‌రైట్

ఆంధ్రప్రభ

సచిత్ర వారపత్రిక

ప్రకటన రేట్లు

కాజువల్: కాలం సెం.మీ. 1 కి రు. 7–50

కంట్రాక్టు: కాలం సెం.మీ. 1 కి రు. 6–80

(250 సెం. మీ.లు, ఆపైన

(ప్రకటనకు కనీస స్థలం

సిం. కాలం 5 సెం. మీ.లు)

అట్ట పేజీలు :

4 వ పేజీ - రెండు రంగులు

కాజువల్: ప్రకటన 1 కి రు. 1,100/—

కంట్రాక్టు: ప్రకటన 1 కి రు. 950/—

(కనీసం 6 ప్రకటనలు)

2 వ పేజీ, 3 వ పేజీ -

ఒక రంగు

కాజువల్: ప్రకటన 1 కి రు. 700/—

కంట్రాక్టు: ప్రకటన 1 కి రు. 600/—

(కనీసం 6 ప్రకటనలు)

కొలతలు:

కాలం వెడల్పు 5 సెం. మీ.

కాలం నిడివి 23 సెం. మీ.

పేజీకి 3 కాలంలు

ఇతర వివరములకు దిగువవారికి వ్రాయండి:

అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ మేనేజర్,

ఆంధ్రప్రభ

సచిత్ర వారపత్రిక

ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎస్టేట్స్, మద్రాసు-2

1–8–66 నుంచి ప్రకటనలన్నిటిమీదను

10% సర్చార్జి విధింపబడును.

అనుకొన్న తరవాతనే ఇందుకు పూనుకొన్నాడు. అయితేమాత్రమేం? పని సాగిందికాదు మరి!

దీనికి ఎల్లయ్య చెబుతున్న కారణం వేరు. అప్పుడెప్పుడో ఈ ప్రాంతంలో ఒక గ్రామం ఉండేదిట. ఆ ఊళ్లో కోనలమ్మ అనే మహాఇల్లాలు ఉండేదిట. ఆమెను అత్తగారూ, ఆడబిడ్డలూ చిత్రహింసలు పెట్టేవారట. ఆమెచేత కొండచెట్లు, కోనేటినీళ్లు తెప్పించేవారట. ఇరుగూ పొరుగూ చూసినా, అత్తగారి నోటికి జడిసి "ఇదేమి!" అన్న మాటన్నా అనేవారు కాదుట. భర్త ఉత్త మేదకుడు గనుక, తల్లి నేమీ అనలేకపోయేవాడుట. ఆ బాధలు భరించలేక కోనలమ్మ ఒకసారి కొండదగ్గరికి వచ్చి, ఉమ్మెత్తకాయలు తిని ఆత్మహత్య చేసుకొన్నదిట. అప్పటినుండీ ఆమె దయ్యమయిందనీ, రాత్రిళ్ల ఆ ప్రాంతాలలో తిరుగుతూ ఉంటుందనీ, చాలామంది ఆమెను చూశారనీ చెబుతాడు ఎల్లయ్య. ఆ తల్లి దయ లేనిదే, ఆ ప్రాంతంలో ఏ పనీ కాదంటా డతను. తనను ఈ నరలోకం బలి తీసుకొన్నది గనక, తనకూ కూడా నరబలి కావాలని కలలో కనిపించి చెప్పిందంటాడు ఎల్లయ్య.

"ఒకేల మనం ఇయ్యలేదనుకో. ఆ తల్లి ఊరికోదు. బలంతాన మనతాణ్ణించి గుంజుకపోతాది బాబూ!" అంటాడు ఎల్లయ్య.

తను నవ్వాడు. అంతే!

ఈ వంతెనకోసం తనెవర్ని బలి పెడతాడు? అలా బలి కావడానికి ఎవరు ముందుకి వస్తారు?

"అర్థంలేదు" అని గొణుక్కున్నాడు ముకుందం.

కనుచీకటి పడింది. తుమ్మల నెత్తిమీదుగా పెద్ద మబ్బుతునక మాసిన ఎర్రరంగుతో సోమరిగా కదిలిపోతూంది. గట్టు దిగువగా, చెట్లకింద వరసగా పొయ్యిలు మండుతున్నాయి. ఆ మంటల వెలుగులు కూలీల ముఖాలమీద పడి మకమకలాడుతున్నాయి.

ఎల్లయ్య గునుకు పరుగుతో గట్టుమీదికి వస్తున్నాడు.

"ఏమైంది?"

రొప్పును ఆపుకొంటూ ఎల్లయ్య చెప్పుకొచ్చాడు.

"కోటిగాడి పెళ్లాం రొప్పుతున్నదిట. మధ్య మధ్య మూలుగుతున్నదిట. ఆడంగులేమో పురుటినెప్పు లంటున్నారట. కిందటి కానుపుకూడా చాలా కష్టం మీదగానీ కాలేదుట. అందుకని కోటిగాడు బేజారెత్తి పోతున్నాడట.

ఇంక ఏడుపొక్కటే తక్కువనుకోండి బాబూ!" అన్నాడు ఎల్లయ్య.

ముకుందం గబగబా గట్టు దిగి కిందికి వచ్చాడు. అల్లంత దూరంలో ఆడవాళ్లంతా చెట్టుకింద గుంపు కట్టారు. కోటిగాడి పెళ్లాం పేగులు చుమ్మలు తిరిగేలాగా మూలుగుతున్నది.

ఓ కాగితంమీద గబగబా పది ఇంతులు రాసి ఆ కాగితాన్ని మడతబెట్టాడు ముకుందం. ఆ మడతను ఎల్లయ్య చేతి కిచ్చాడు.

"ఈ ఉత్తరాన్ని ఎవరికన్నా ఇచ్చి పేటకు పంపించు. నాకు తెలిసిన డాక్టరున్నాడు. నర్సునుకూడా తీసుకొని వెంటనే బయల్దేరి రమ్మని రాశాడు... ఫర్వాలేదు... తప్పకుండా వస్తాడు... చాలా మంచి డాక్టరు. వెళ్లేప్పుడు సైకిల్‌మీద పోతే, డాక్టరుతోబాటు కార్లో తిరిగిరావచ్చు. వెంటనే పంపుతున్నావుగా..."

ఎల్లయ్య ఆ ఉత్తరం చేతబట్టుకొని కూలీలవేపు చూశాడు.

"నేనే పొయ్యి, గవాలుమని అర్ని వెంటేసుకొత్తాలే అన్నా! మప్పిడున్నావుగుందా!" అన్నాడు కోటిగాడు.

కోటిగాడు సైకిల్‌ను తోసుకొంటూ గట్టు మీది కెక్కాడు. వంతెన స్తంభాలకు మొగదల ఉంచిన ఎర్రదీపం ఆవరించినట్లుగా ఓ సారి అటూ ఇటూ ఊగింది.

ముకుందం షెడ్ లోపలికి వచ్చాడు. తన పెట్టె తెరిచాడు. రెండు రోజులకిందట లలిత రాసిన ఉత్తరం పైనే ఉంది. అగ్గిపుల్ల గీసి, ఆ వెలుతుర్లో దా న్నొకసారి చూశాడు. తను ఇవ్వాళో, రేపో ప్రసవిస్తుందట. ఈసారి తప్పకుండా ఆడపిల్లే నంటున్నారట అందరూ. డాక్టరమ్మగారు రెండు పూటలా వచ్చి చూసిపోతున్నదిట. అయినా తనకు మాత్రం లోలోపల భయంభయంగానే ఉన్నదిట. లోగడ రెండుసార్లు ప్రసవించినప్పుడు దగ్గర ఉన్నట్లుగానే ఇప్పుడూ ఉండమని, ఎలాగైనాసరే సెలవు పెట్టి రావలసిందనీ ఉత్తరాన్ని ముగించింది లలిత. అదే సమయంలో 'పోనీ, సెలవుగానీ పెడదామా' అనుకొన్నాడు తను. కానీ, ఈ పని ఒక కొలిక్కి రాక ముందే తను సెలవు పెట్టి ఉడాయించడం న్యాయం కాదనిపించింది. లలిత పిచ్చిగానీ, తను ఉండిమాత్రం చేసే దేముంది గనక? అన్నింటికీ భగవంతుడే ఉన్నాడను కొని, సెలవు పెట్టే ప్రయత్నమే మానేశాడు.

మరో రెండు అగ్గిపుల్లలు గీసి, ఇంకో రెండు సార్లు లలిత సంతకాన్ని చూసి ఉత్తరాన్ని భద్రంగా మడిచి, పెట్టెలో జాగ్రత్తపరిచాడు ముకుందం. గాలి ఉదుటుకు రేకుతలుపు 'కిరకిర'మంటూంటే, దానికి గులకరాయి అడ్డుగా తోసి, షెడ్డు వెలుపలికి వచ్చాడు.

చుక్కలన్నీ క్రమంగా మసకేసిపోతున్నాయి. కొండల మీదినుండి చల్లని గాలి మదపు వాసనతోసహా 'ర్రయ్' మని దూకుతున్నది. పొయ్యిల్లోంచి నిప్పు రవ్వలు సుడులు తిరుగుతూ లేచి, మిణుగురు పురుగుల్లా పొలాలమీదికి ఎగసిపోతున్నాయి. గాలి దెబ్బలకు తాళలేక చింతచెట్లు తల లూగిస్తూ హోరెత్తిపోతున్నాయి. ఆకాశం ఆ కొసనుండి ఈ కొసకు మెరుపుకత్తి పర్రున దూసుకుపోయింది. కొద్ది క్షణాల తరవాత మబ్బులు బాధతో మెలికలు తిరిగి బొబ్బలు పెట్టినట్టు ఉరుములు... సన్నగా, తప్పరగా ప్రారంభమైన వాన...

కూలీలందరూ గలబిలలాడిపోయారు. కోటిగాడి పెళ్లాం గుండెలు వ్రెరెలిచ్చేలాగా మూలుగుతున్నది. గాలిదెబ్బలకు చుట్టుగుడిసెలమీదున్న కంపా, కట్టా కొట్టుకుపోతున్నది. మెఢ పలుపులు తెగేలాగా కంచెమేకలు గింజా కుంటున్నాయి.

ఎల్లయ్య చేతులు నులుముకొంటూ వచ్చాడు.

"అందరూ షెడ్డులోకి రండి... రమ్మని చెప్పు, ఎల్లయ్యా! దాని పేరేమిటి? కోటిగాడి పెళ్లాన్ని

'శ్రీనాథుడు'

జాగ్రత్తగా లోపలికి తీసుకురమ్మను.

మరో పావుగంటకల్లా కాటుక పూసినట్టుగా చీకటి అలుముకుపోయింది. చినుక్కూ, చినుక్కూ మధ్యన సందుకూడా లేకుండా మహాసముద్ర మేదో బోరగిలపడిపోయినట్టుగా భయంకరమైన వర్షం! ఉండి ఉండి మబ్బులవెనక కళ్ళు జిగేలుమనే మంటలు; ఆ మహోగ్రతాపానికి తట్టుకోలేక మేఘాలు చేసే ఆర్తనాదాల్లాంటి ఉరుములు. . . చీకటి, వర్షము కలిసి మెలిసి కలగలిసిపోయాయి.

గజగజలాడిపోతూ తలుపువారగా నుంచున్నాడు ముకుందం. ఆ మూలనుండి కోటిగాడి పెళ్ళాం మూలుగుతూ, మెలికలు తిరిగిపోతున్నది. కళ్ళు చికిలించుకొని, గట్టుమీదికి చూస్తున్నాడు ముకుందం! చెవులు రిక్కించి కారు చప్పుడుకోసం తెకతెకలాడిపోతున్నాడు. వర్షమూ, ఉరుములూ చేసే ధ్వనుల మధ్యనుండి లీలగానే అవుగాక కారుచప్పుడు వినడంకోసం ముకుందం ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కానీ వర్షపు ధ్వని, కోటిగాడి భార్య మూలుగు, వర్షపునీరు పల్లాల్లోకి దూకి చేసే చప్పుడుతప్ప, మరేదీ వినిపించడంలేదు.

ముకుందానికి లలిత జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ వెంటనే ఆమె రాసిన ఉత్తరం జ్ఞాపకం వచ్చింది. దాని ప్రకారం చూస్తే లలిత కూడా ఇవ్వాళో, రేపో ప్రసవించాలి. బహుశా ఇదేవేళకు, లలితకూడా అక్కడ . . . ముకుందం గిజగిజలాడిపోయాడు. రెండు పిడికిళ్ళూ బిగించి కసి కొద్దీ వర్షధార్నలి కొట్టాడు. నీరు చింది ఝువ్వుమని ముఖం నిండా తుంపరలు పడ్డాయి.

తన వెనక ఎల్లయ్య గొంతు సవరించుకొంటున్నాడు.

"ఏదీ అవుపియ్యటంలేదు, బాబూ!" అన్నాడు ఎల్లయ్య మెల్లిగా.

'నాకు నేనే కనిపించటంలేదు' అనుకొన్నాను ముకుందం.

"దియ్య యాడున్నదో యాదికి లేదు, బాబూ! అదేమో ఇప్పుడో, ఇంకో ఛనమో అంటుండది. గుడ్డు పొడుసుకున్నా ఆపట్టంలేదనుకోరి . . ." మెల్లిగా అన్నాడు ఎల్లయ్య.

ముకుందం ఏమీ మాట్లాడలేదు. వంగి పాంటును పైదాకా మడిచాడు. బూట్లు విడిచాడు. కోటును నెత్తిమీదికి లాక్కున్నాడు. కాళ్ళు జారకుండా బురదలోకి వేళ్ళు గుచ్చుతూ గట్టువేపు బయల్దేరాడు ముకుందం.

"యాడికండీ, బాబూ?" అన్నాడు ఎల్లయ్య.

వర్షపు రొదలో ఆ మాట ముకుందానికి వినిపించిందో లేదో తెలీదు. నేలబారుగా వంగి, పాక్కుంటూ గట్టుమీదికి వచ్చాడు. స్తంభాలకు మొగదలవ వెదురుక్కట్టిన ఎర్రదీపందగ్గిరికి వచ్చాడు. వానకు తడిసిన పురి కొస ముడి రాలేదు. నోటితో కొరికి, కొసను తెంపేశాడు. వత్తి హెచ్చించి, మెల్లగా కిందికి జారుతూ షెడ్డుదగ్గిరికి వచ్చాడు. తను చూరుకింద నిలబడి దీపాన్ని ఎల్లయ్యకు అందించాడు.

మగవాళ్ళందరూ వాకిలివేపు ముఖాలు పెట్టి గుంపుగూడారు. ఆడవాళ్ళు కోటిగాడి పెళ్ళాం చుట్టూ దడి కట్టారు. కోటిగాడి పెళ్ళాం గొంతుక ఆర్చుకుపోయేలాగా ఇంకా మూలుగుతూనే ఉన్నది. ఎల్లయ్య తల్లిగావును, "ఊకో బిడ్డా" అంటూ ఓదారుస్తున్నది.

ముఖంమీద పడుతున్న వాననీటిని తుడుచుకొంటూ ముకుందం గట్టుమీదుగా చూస్తున్నాడు. కారు చప్పుడు వినిపించకపోవచ్చు సరే, కనీసం లైట్లన్నా కనిపించవేం? కోటిగాడు వెళ్ళలేకపోయాడా? వెళ్ళినా డాక్టరు ఊళ్ళో లేడా? ఉండికూడా రానన్నాడా? నర్సు దొరకలేదా? ఒకవేళ బయల్దేరారేమో! మధ్య దోవలో ఉన్నారేమో!!

హఠాత్తుగా ఓ పెద్ద మూలుగు వినిపించింది. ఆ తరవాత 'అమ్మోవ్' అన్న కేక వినిపించింది. రెండు మూడు క్షణల తరవాత "కేర్ర్ర్ర్" మన్న కొత్త ప్రాణి గొంతు వినిపించింది.

'అమ్మయ్య' అనుకొన్నాడు ముకుందం.

ఆ మరుక్షణమే అతను ఉలిక్కిపడ్డాడు. గట్టుమీదుగా వర్షధారల మధ్యగా పెద్ద వెలుగుముద్ద ఒకటి ముందుకు చొచ్చుకువస్తున్నది.

"కోటిగాడు ఇప్పు డొస్తున్నాడన్నమాట."

ఈ ఆలోచన వెంటనే ముకుందానికి ఇంకేదో జ్ఞాపకం వచ్చింది. నిలువునా చలించిపోయాడు. గట్టిగా అరుద్దామనుకొన్నాడు. చెప్పరానంత భయంతో అంకిళ్ళు గిట్టకరుచుకుపోయాయి. బురదలో కూరుకుపోయిన కాళ్లను బలవంతాన పెకలించాడు. భీతితో తూలిపోతూ గట్టుమీదికి ఎగబాకుతున్నాడు. దూరాన్నున్న వెలుగుముద్ద క్రమక్రమంగా దగ్గిరవుతున్నది. మరో రెండు బారల గట్టు తను ఎగబాకితే చాలు. . .

రెండు చేతులూ పైకెత్తి. . .

గట్టు మధ్యగా నిలబడి. . .

సమయం మించిపోయింది.

తన కళ్లముందే ఆ వెలుగుముద్ద సర్రన ముందుకు దూకింది. దభీల్‌మన్న చప్పుడు వర్షపు రొదతో కలిసిపోయింది.

ముకుందం కళ్ళు తెరిచి చూశాడు. స్టీరింగ్ రాడ్ గుండెల్లోకి గుచ్చుకుపోయిన డాక్టర్, నెత్తురుముద్దగా మారిన నర్సు, రక్తం ఓడుతున్న గాయాలతో కోటిగాడు, వాడి వెనక కూలీజనం, ఓ పక్కగా సిమెంటుస్తంభానికి గుద్దుకొని, తప్పడమయిపోయిన కారు — ఆ ఎర్రదీపపు కాంతిలో భయంకరంగా మెరిసిపోవడం ముకుందం చూశాడు.

గట్టు కిందినించి కొత్త ప్రాణి గొంతుక "కేర్ర్ర్" మంటున్నది.

ఎల్లయ్య దూరంగా ఉన్న కొండలవేపు తిరిగి రెండుచేతులూ జోడించాడు.

తనేం చేశాడు? ఏం తప్పు చేశాడు?

ఎర్రదీపం అటూ ఇటూ కదులుతూంది!

'భగవంతుడా! ఏమి టిదంతా?' అనుకొన్నాడు ముకుందం, రెండుచేతులతోనూ ముఖాన్ని కప్పుకొని.

ఇదంతా ఏమిటో భగవంతుడతనికి చెప్పనేలేదు! ★

వాణిజ్య ప్రకటనలకు
లోక్ సత్తా
ఉత్తమ సాధనం

విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం 'కలర్ ట్రాన్స్‌పరెన్సీ'లు పంపమని ఫోటోగ్రాఫర్లకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

సైజు $2\frac{1}{4}'' \times 2\frac{1}{4}''$కు తక్కువగా ఉండరాదు. విషయం ఏదైనా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ప్రచురణకు అంగీకరించనివాటిని తిప్పిపంపడంకోసం తగు పోస్టేజితో చిరునామా ఉన్న కవరు జతచేసి పంపాలి. పోస్టులో పంపేటప్పుడు పోయినవాటికి మా బాధ్యత లేదు. ప్రచురించినవాటికి అమలులో ఉన్న మా రేట్ల ననుసరించి పారితోషికం ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

ఈ అవకాశాన్ని ఫోటోగ్రాఫర్లు వినియోగించుకొని మాతో సహకరించగలరని ఆశిస్తున్నాము.

—ఎడిటర్

సులభ వాయిదాల మీద

నెలసరి రు. 15/-ల చెల్లుబడిమీద సాండర్డ్ జపాన్‌మాడెల్ పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టర్ అఖిల

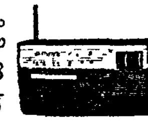

ప్రపంచం, 3 బాండ్సు, 8 ట్రాన్సిసర్లు, డబుల్ స్పీకర్. అన్నిఖర్చులు కలుపుకు అందమైన 69 సం॥పు వర్సుడైరీతో వెల రు.300/-లు. ప్రతి పల్లెకు, పట ణానికి పంపవచ్చును. వ్రాయండి.

TOKYO AGENCIES (WAP)
Post Bag 11, New Delhi-1.